

**„DZIEDZICTWO POSTINDUSTRIALNE I JEGO KULTUROTWÓRCZA ROLA.
PROJEKT BADAWCZO-EDUKACYJNY DLA KADR KULTURY”**

Konferencja, Warszawa, 4-5 czerwca 2009 r.

W dniach 4-5 czerwca 2009 r. odbyła się w Warszawie zorganizowana przez Fundację Hereditas, przy współpracy z Polską Izbą Artystów Konserwatorów Dziel Sztuki, Polskim Komitetem TICCIH i Fundacją Otwartego Muzeum Techniki, konferencja pt. „Dziedzictwo postindustrialne i jego kulturotwórcza rola”. Patronat nad konferencją objął Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Wśród prelegentów znalazły się osoby zajmujące się dziedzictwem przemysłowym i zabytkami techniki, reprezentujące wiele ośrodków krajowych, a także goście z zagranicy (Uniwersytet Bordeaux I). Gospodarzem pierwszego dnia konferencji było Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki, w którego siedzibie odbywały się obrady, a także prezentowana była wystawa zdjęć Piotra G. Mądracha pt. „Huta w Chlewiskach” i „Huta w Starachowicach”. Drugi dzień przewidziano na wizyty studyjne w wybranych obiektach poprzemysłowych Warszawy (gazownia Muzeum Gazownictwa, Muzeum Powstania Warszawskiego, Fabryka Norblina, Wytwórnia Wódek „Koneser”).

Jednym z podstawowych celów konferencji było podjęcie tematu adaptacji obiektów postindustrialnych do nowych celów, a szczególnie – co podkreślali organizatorzy – „wykorzystanie specyfiki dziedzictwa poprzemysłowego w procesie tworzenia kultury oraz upowszechnienie najlepszych doświadczeń w zakresie edukacji kulturalnej i artystycznej prowadzonej przy wykorzystaniu zasobów tego dzie-

1. Uczestnicy konferencji podczas wizyty w Muzeum Gazownictwa. Fot. A. Płoski.
1. Conference participants touring the Gas Industry Museum. Photo: A. Płoski.

dzictwa”.

Podczas obrad zaprezentowane zostały przez prelegentów zabytki techniki i zespoły zabudowy poprzemysłowej z kraju i z zagranicy (m.in.: Stocznia Gdańska, kopalnia ćwiczebna w Dąbrowie Górniczej, tunele kolejowe, zabytki Bordeaux) oraz działania adaptacyjne prowadzone w ich obrębie, które omawiano zarówno z punktu widzenia konserwatorskiego, jak i inwestorów. Wśród poruszanych tematów znalazły się także zagadnienia związane z muzeami zajmującymi się w różnorodny sposób popularyzowaniem wartości, jakie niesie ze sobą dziedzictwo przemysłowe; przedstawiono działalność Muzeum Przyrody i Techniki – Ekomuzeum im. Jana Pazdura w Starachowicach, Muzeum Techniki –

Huta w Chlewiskach, Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie oraz Fundacji Otwartego Muzeum Techniki z Wrocławia.

Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem, co świadczy o tym, że problematyka zabytków techniki cieszy się coraz większą popularnością zarówno w kręgach osób zawodowo zajmujących się tym tematem, jak i wśród pasjonatów-amatorów. Dziedzictwo postindustrialne zostało ukazane w szerokim zakresie, do czego przyczynili się swym udziałem w symposium przedstawiciele różnych środowisk (naukowcy, konserwatorzy, architekci, muzealnicy).

Referaty wygłoszone podczas obrad mają znaleźć się w wydawnictwie pokonferencyjnym.

"THE POST-INDUSTRIAL HERITAGE AND ITS CULTURE-CREATING ROLE. A RESEARCH-EDUCATIONAL PROJECT FOR THE CULTURAL STAFF"

Conference, Warsaw, 4-5 June 2009

On 4-5 June 2009 Foundation Hereditas, with the cooperation of the Polish Chamber of Artists Conservators of Works of Art, the Polish TICCHI Committee and the Open Museum of Technology Foundation, held in Warsaw a conference on "The post-industrial heritage and its culture-creating role". Patronage over the conference was entrusted to the Mazovian Voivodeship Conservator of Historical Monuments, and its

host was the Mazovian Culture and Art Centre. The debates were accompanied by an exhibition of photographs by Piotr G. Mądrach: "The Ironworks in Chlewiska" and "The Ironworks in Starachowice". The second day of the meeting involved studio tours of selected post-industrial sites in Warsaw.

One of the fundamental objectives of the conference was a discussion about the adaptation of post-industrial buildings for new

purposes. The debates included presentations of selected monuments of technology and complexes of post-industrial development at home and abroad as well as the adaptation initiatives conducted within their range, considered from the viewpoint of conservation and investments. Other topics were connected with the popularisation by the museums of values introduced by industrial heritage.

„KRAJOBRAZY EUROPY

– GOSPODARKA PLANOWA CZY GENEROWANIE CHAOSU?"

Konferencja naukowa, Wrocław, 17-19 września 2009 r.

W dniach 17-19 września 2009 r. odbyła się we Wrocławiu konferencja naukowa „Krajobrazy

Europy – gospodarka planowa czy generowanie chaosu?”. Spotkanie to było efektem kilkumiesięcznej

współpracy trzech największych wrocławskich uczelni: Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz Politechniki Wrocławskiej. Połączyło ono pod wspólnym hasłem trzy cykliczne konferencje krajobrazowe: Forum Architektury Krajobrazu (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), „Oblicza Równowagi” (Politechnika Wrocławska) oraz konferencję krajobrazową, w 2009 r. poświęconą ginącym krajobrazom (Uniwersytet Wrocławski).

Konferencja zyskała przychylność władz uczelnianych oraz wielu instytucji państwowych, regionalnych i branżowych. Patronowali jej Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski, Wojewoda Dolnośląski Rafał Jurkowlaniec, prezydent miasta Wrocławia Rafał Dutkiewicz, rektorzy: Uniwersytetu Wrocławskiego – prof. dr hab. Marek Bojarski, Uniwersytetu Przyrodniczego – prof. dr hab. Roman Kołacz, Politechniki Wrocławskiej – prof. dr hab. inż. Tadeusz

1. Uroczyste otwarcie konferencji. Rektorzy (od lewej) Politechniki Wrocławskiej – prof. dr inż. Tadeusz Więckowski, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu – prof. dr hab. Roman Kołacz i Uniwersytetu Wrocławskiego – prof. dr hab. Marek Bojarski. Wszystkie fot. J. Łach.

1. Ceremonial inauguration of the conference. Rectors (from the left) of the Wrocław Polytechnic – Prof. Dr hab. engineer Tadeusz Więckowski, the Wrocław University of Environmental and Life Sciences – Prof. Dr hab. Roman Kołacz and the University of Wrocław – Prof. Dr hab. Marek Bojarski. All photos: J. Łach.

Więckowski, a ponadto m.in. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie oraz Towarzystwo Urbanistów Polskich.

W konferencji uczestniczyło ponad 150 reprezentantów kilkudziesięciu uczelni i środowisk akademickich oraz instytucji państwowych i branżowych związanych z tematyką krajobrazową.

Powodem zorganizowania konferencji „Krajobrazy Europy – gospodarka planowa czy generowanie chaosu?” była troska o krajobraz – jego różnorodność i jakość w kontekście negatywnych przemian cywilizacyjnych, środowiskowych, prawnych oraz towarzyszących im takich zjawisk, jak ubożenie, degradacja, a także zawłaszczanie krajobrazów Polski. W wielowątkowej dyskusji poruszono m.in. problemy zdefiniowania etyki krajobrazowej, kompetencji oraz roli architekta i planisty w procesie kształtowania krajobrazu, krajobrazu jako kategorii ekonomicznej, właściwego kształtowania krajobrazów dolin rzecznych, zachowania material-

3. Uczestnicy panelu III: „Studia krajobrazowe a ginące krajobrazy. Krajobrazy przeszłości i ich współczesna transformacja”.

3. Participants of panel III: "Landscape studies and landscapes facing extinction. Landscapes of the past and their contemporary transformation".

nych artefaktów i ducha krajobrazów historycznych, ginących, zaniechanych.

Wrocławskie spotkanie przedstawicieli różnych środowisk naukowych (architektów, urbanistów, przyrodników czy geografów) było nie tylko okazją do wymiany poglądów

i zaprezentowania odmiennych często spojrzeń na krajobraz, ale przede wszystkim próbą podjęcia kroków zmierzających do poprawy i uporządkowania sytuacji prawnej ochrony krajobrazów. Uczestnicy obrad podkreślili rolę właściwej edukacji prokrajobrazowej oraz zwrócili uwagę na konieczność opracowania i konsekwentnego wdrożenia spójnej polityki krajobrazowej. Podczas konferencji przyjęto przez aklamację Wrocławską Kartę Krajobrazową, podkreślając tym samym wolę aktywnego uczestnictwa środowisk akademickich w procesie decyzyjnym i w kształtowaniu krajobrazów Polski.

Organizatorzy sympozjum przygotowują publikacje monograficzne związane z tematyką obrad. Treść części referatów ukaże się również w kolejnych tomach „Architektury krajobrazu”. W czasopiśmie tym znajdują się także, pod wiele mówiącym tytułem *Krajobraz – nasze wspólne dobro*, refleksje nad krajobrazem, zaprezentowane podczas sesji plenarnych konferencji („Architektura krajobrazu” 2009, nr 2).

2. Uroczyste otwarcie konferencji. Przemawia Andrzej Konarski, przewodniczący wrocławskiego oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich.

2. Ceremonial inauguration of the conference. Speech given by Andrzej Konarski, chairman of the Wrocław branch of the Society of Polish Town Planners.

Dagmara Chylińska

**”THE LANDSCAPES OF EUROPE
– A PLANNED ECONOMY OR THE CREATION OF CHAOS?”
Scientific Conference, Wrocław, 17-19 September 2009**

A scientific conference on “The Landscapes of Europe – A Planned Economy or the Creation of Chaos?” took place in Wrocław on 17-19 September 2009. The meeting was the outcome of several months of cooperation involving three largest Wrocław academic centres: the University of Wrocław, Wrocław University of Environmental and Life Sciences, and the Wrocław Polytechnic. The joint motto encompassed three landscape conferences: the Forum of Land-

scape Architecture (Wrocław University of Environmental and Life Sciences), “The faces of balance” (Wrocław Polytechnic) and deliberations on the encroaching extinction of the landscape (Wrocław University).

The reason for organising the conference was concern for the landscape – its diversity and quality in the context of negative civilisational, environmental and legal phenomena as well as such accompanying developments as the impoverishment, degradation

and appropriation of the Polish landscape. The participants of the debates stressed the role of suitable pro-landscape education and drew attention to the necessity of a consistent implementation of a cohesive landscape policy. The conference accepted the Wrocław Landscape Charter, at the same time emphasising the role of the active participation of the academic milieus in the decision-making process and in shaping the Polish landscape.

**DRUGIE EUROPEJSKIE FORUM DZIEDZICTWA
„KREATYWNOŚĆ I INNOWACJE: BRAMA DO DZIEDZICTWA”
ORAZ DOROCZNE SPOTKANIE KOORDYNATORÓW EDD
Lublana, 23 września 2009 r.**

Dnia 23 września 2009 r. w Lublanie odbyło się Drugie Europejskie Forum Dziedzictwa „Krea-

tywność i innowacje: brama do dziedzictwa”. W spotkaniu uczestniczyło ok. 100 specjalistów z dzie-

dziny ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego, reprezentujących liczne instytucje odpowiedzialne za ochronę dziedzictwa.

Forum miało charakter dyskusji plenarnych „przy okrągłych stołach”, inspirowanych dwiema sesjami plenarnymi. W ramach pierwszej – „Kreatywność i innowacje w interpretacji dziedzictwa” – przedstawiono cztery studia przypadków:

- Muzeum Historii Polski i organizowane przezeń projekty edukacyjne, gry terenowe, gry multimedialne, festiwal filmów historycznych i wystawy w przestrzeni publicznej – zarekomendowane przez KOBiDZ, przedstawione przez dyrektora muzeum Roberta Kostro;
- Londyńska Tower i Klejnoty Korony Brytyjskiej oraz organizowa-

1. Podczas dyskusji „przy okrągłych stołach” wrzało. Wszystkie fot. A. Chabiera.

1. The “round table” discussions were held in a fervent atmosphere. All photos: A. Chabiera.

- ne w plenerze gry rodzinne;
- klasztor w Cluny – pilotażowy projekt nowego indywidualnego przewodnika, pokazującego *in situ*, na ekranie mobilnym, oryginalny wygląd wnętrza w wizualizacji 3D;
- wizualizacja przestrzenno-czasowa – projekt rekonstrukcji etapów powstawania murów m i e j s k i c h w Koprze, Lublanie i Ptuj za pomocą systemu GIS, starych map i źródeł pisanych.

Dyskusja dotyczyła trzech zagadnień: Jakie są korzyści z rozpowszechniania wśród społeczeństwa wiedzy o dziedzictwie? Dziedzictwo na ulicy – jak można zainteresować dziedzictwem większy krąg odbiorców? Problemy i ryzyko – czego należy unikać?

W ramach drugiej sesji – „Dziedzictwo i obraz” – przedstawiono również cztery studia przypadków:

- „Wybrzeża” – serial dokumentalny BBC o bardzo dużej oglądalności (większej niż „Wielki Brat”), zapoznający widzów z regionem wybrzeża, jego dziedzictwem materialnym i niematerialnym. Program znacząco zwiększył turystyczne zainteresowanie regionem, zatrudnienie w turystyce i związanymi z nią branżami, a w efekcie wpływy do budżetu regionu;
- „Wycieczka do Arles” – gotowy format programu telewizyjnego promującego daną miejscowość, ze znaczącym dofinansowaniem ze środków unijnych. Scenariusz powstaje przy ścisłej współpracy z historykami i specjalistami ds. promocji kultury;
- „Dziedzictwo i Komunikacja – głos Morza Egejskiego” – projekt ochrony zabytków greckich szczególnie narażonych na zniszczenia spowodowane turystyką oraz promocja związanych z tym działań w społeczeństwie;
- strona internetowa jaskini Lascaux z wizualizacją 3D stano-

2. Uczestnicy dorocznego spotkania koordynatorów EDD na wycieczce do Kamnika.
2. Participants of this year's meeting of European Heritage Days on their way to a tour of Kamnik.

wiska niedostępnego dla zwiedzających, z informacjami o badaniach naukowych, chronologii, programie ikonograficznym, otoczeniu itd.

Dyskusja prowadzona była wokół trzech zagadnień: Jak komunikować (upowszechniać) dziedzictwo? Jak mobilizować decydentów, media i publiczność? Jak kreatywnie, ciekawie i poprawnie używać obrazu w komunikowaniu dziedzictwa?

Najważniejsze punkty dyskusji wraz z wnioskami zostały zebrane w całość i podsumowane przez Głównego Sprawozdawcę, oddzielnie po każdej sesji oraz pod koniec Forum, w formie konkluzji i rekomendacji.

Informacje, komentarze, wnioski z dyskusji plenarnych i podsumowanie Forum udostępniane są na stronie www.coe.int

Dnia 24 września odbył się doroczny zjazd krajowych koordynatorów Europejskich Dni Dziedzictwa, na którym omawiano m.in. wyniki Drugiego Europejskiego Forum Dziedzictwa z punktu widzenia organizacji i zawartości merytorycznej wydarzeń związanych z EDD w poszczególnych krajach. Zaproponowano temat przy-

szłorocznego Europejskiego Forum Dziedzictwa: „Dziedzictwo i finanse”. Omówiono także ewentualną zmianę terminu corocznych zjazdów oraz propozycję wspólnego tematu EDD dla wszystkich krajów, który, być może, zacznie obowiązywać od 2012 r. Zaproponowano też rozważenie i ewentualne wprowadzenie wymiany specjalistów pomiędzy krajami/miastami/stanowiskami w trakcie EDD (np. w ramach współpracy miast bliźniaczych) lub wzajemne promowanie działań w ramach EDD. Polska już w 2008 r. wprowadziła taką wymianę informacji z Irlandią Północną. Poruszono sprawę zbliżającej się 20. rocznicy EDD. Rada Europy planuje stworzyć z tej okazji wideoklip złożony ze zdjęć wykonanych podczas EDD we wszystkich uczestniczących w nich krajach. Byłoby to podsumowanie 20-lecia istnienia tej cennej akcji. Reprezentant Słowenii przedstawił ciekawe i zwarte podsumowanie wszystkich dotychczasowych obchodów i rozwoju organizacyjnego EDD, które – w świetle inicjatywy Rady – odebrane zostało jako pewnego rodzaju prototyp przedsięwzięcia.

Na koniec zjazdu przyjęta została propozycja zorganizowania

**THE SECOND EUROPEAN HERITAGE FORUM
"HERITAGE, CREATIVITY AND INNOVATION"
AND THE ANNUAL MEETING OF EUROPEAN HERITAGE DAYS COORDINATORS
Ljubljana, 23 September 2009**

The Second European Heritage Forum "Heritage, creativity and innovation" was held in Ljubljana on 23 September 2009. About a hundred specialists on the protection and promotion of the cultural heritage, representing numerous institutions responsible for this particular domain, attended the meeting.

The Forum involved "round table" plenary discussions inspired by two sessions: "Innovation and creativity in heritage interpretation" and "Heritage and images". The conclusions and most important points of the discussion were collected and summed up in a General Rapporteur, separately

after each session and at the end of the Forum, in the form of conclusions and recommendations. One of the presentations dealt with the accomplishments of the Polish History Museum outlined by its director, Robert Kostro, recommended by the National Heritage Board of Poland.

Information, commentaries and conclusions from the plenary discussion as well as a summary of the Forum are available on: www.coe.int

An annual convention of European Heritage Days coordinators, who met on 24 September, considered the outcome of the Second European Heritage Forum

from the point of view of the organisation and contents of events associated with European Heritage Days in particular countries. The participants also discussed an eventual change of the term of the annual conventions and a proposal of a joint theme for all countries. Another topic was the twentieth anniversary of European Heritage Days. The representative of Slovenia prepared an interesting and cohesive summary of the heretofore organisational development of European Heritage Days.

The convention also accepted a proposal of meeting next year in Istanbul.

„BETON – WYZWANIA KONSERWACJI”

Międzynarodowe seminarium, Wrocław, 23-24 października 2009 r.

W dniach 23-24 października 2009 r. odbyło się we Wrocławiu międzynarodowe seminarium poświęcone problemom konserwacji modernistycznych budowli betonowych. Zorganizowała je Polska Sekcja DOCOMOMO (International Working Party for Document and Conservation of Buildings, Sites and Neighbourhoods of the Modern Movement). Inicjatorem seminarium była prezes Polskiej Sekcji, dr Jadwiga Urbanik. Szerokiej pomocy udzielił dr Jerzy Ilkosz, dyrektor Muzeum Architektury we Wrocławiu, gdzie odbywały się obrady, oraz dr Hana Červinková, prezes zarządu Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa.

Spotkanie było 10. z kolei międzynarodowym seminarium sekcji

technologicznej DOCOMOMO. Jest to jedna z czterech sekcji DOCOMOMO (pozostałe sekcje: rejestr, technologia, urbanistyka i krajobraz, edukacja i teoria).

Wprowadzenie do obrad wygłosili Hubert-Jan Henket i Ana Tostões, którzy je potem animowali. Pierwszy cykl wystąpień dotyczył wrocławskiego budownictwa betonowego i Hali Stulecia oraz jej problemów konserwatorskich. Stanowiło to doskonałą okazję do prezentacji zagadnień związanych z rewaloryzacją i zarządzaniem tym obiektem, wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Kolejne wystąpienia poruszały problemy konserwatorskie związane z wybitnymi modernistycznymi budowlami z betonu. Wypowiedzi poświęcone były badaniom, doku-

mentacji i konsolidacji konstrukcji żelbetowej browaru w Dortmundzie, kompleksowi targowemu w Brnie, rewaloryzacji fabryki „Czerwony Sztandar” projektu Ericha Mendelsohna w Petersburgu, konserwacji tokijskich obiektów olimpijskich z lat 60. XX w., trwałości przedwojennej architektury betonowej w Japonii oraz muzeum projektu Le Corbusiera w Japonii.

Tematem ostatniej grupy wystąpień były problemy konserwacji betonu. Omówiono renowację konstrukcji betonowych, a także sposoby renowacji tynkowanego i odsłoniętego betonu w Holandii, adaptację nowych technologii i systemów budowlanych w budownictwie mieszkaniowym w okresie między- i powojennym, zaprezentowano innowacyjne spojrzenie na użycie

1. Oględziny prac konserwatorskich przy Hali Stulecia we Wrocławiu. Wszystkie fot. J. Lewicki.

1. Examination of the conservation of the Centennial Hall in Wrocław. All photos: J. Lewicki.

betonu, przedstawiono techniki, procesy niszczenia i sposoby konserwacji sztucznego kamienia i tynków cementowych w Brnie, Peine i Wiedniu. Na zakończenie obrad odbyła się dyskusja.

Uzupełnieniem seminarium była wycieczka poświęcona problematyce rewaloryzacji wrocławskich budynków modernistycznych, która odbyła się drugiego dnia obrad. Oglądano Centrum Handlowe „Renoma” (dawny „Wertheim”), dom handlowy „Petersdorf” Ericha Mendelsohna, halę projektu Richarda Plüdemanna, tereny wystawy WUWA i budynki projektu Hansa Scharouna oraz Hali Stulecia. Obiekty prezentowali wykonawcy

2. Uczestnicy obrad podczas oględzin efektów prac konserwatorskich na terenie wystawy WUWA we Wrocławiu.

2. Participants of the debates inspecting the effects of the conservation of the WUWA (Wohnung und Werkraum) exhibition in Wrocław.

”CONCRETE – CONSERVATION CHALLENGES” International Seminar, Wrocław, 23-24 October 2009

An international seminar on the conservation of modernistic concrete buildings was held in Wrocław on 23-24 October 2009. The event was organised by the Polish Section of DOCOMOMO (International Working Party for Document and Conservation of Buildings, Sites and Neighbourhoods of the Modern Movement).

The first cycle of presentations concerned concrete architecture in

Wrocław and the conservation of the Centennial Hall. Successive papers dealt with the conservation of outstanding modernistic concrete edifices, while the topic of the last series of texts concerned the conservation of concrete. The debate ended with a discussion.

The seminar was supplemented with a tour focused on the revalorisation of modernistic buildings in Wrocław, held on the second day of

prac remontowych i znawcy architektury modernistycznej.

Seminarium było jednym z najważniejszych międzynarodowych spotkań poświęconych problemom konserwacji XX-wiecznych budowli, jakie odbyły się ostatnio w Europie Środkowej. Kolejne seminarium sekcji technologicznej DOCOMOMO planowane jest w Japonii, a jego tematem będzie problematyka zabytków techniki. Także w przyszłości Polska Sekcja DOCOMOMO planuje organizację kolejnego międzynarodowego spotkania.

Jakub Lewicki

the meeting. The monuments were presented by the authors of the renovation and experts on modernistic architecture.

The titular seminar was one of the most prominent international meetings on the conservation of twentieth-century buildings to be held in Central Europe in recent years.

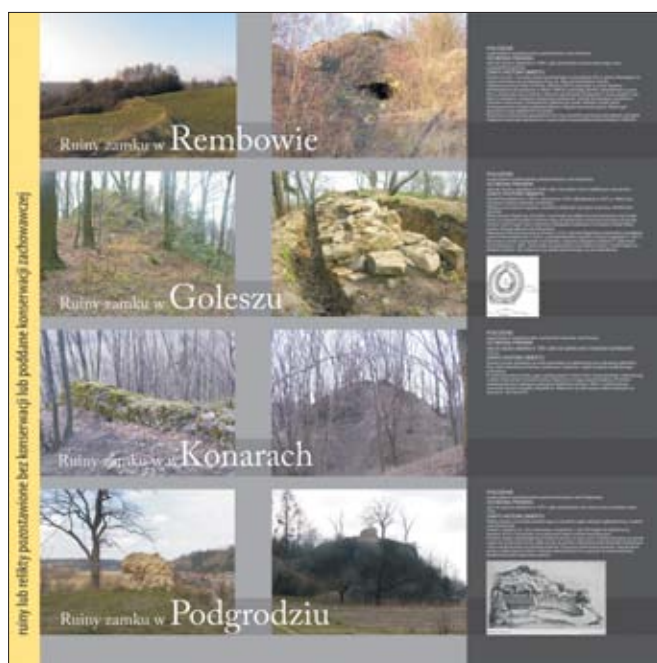
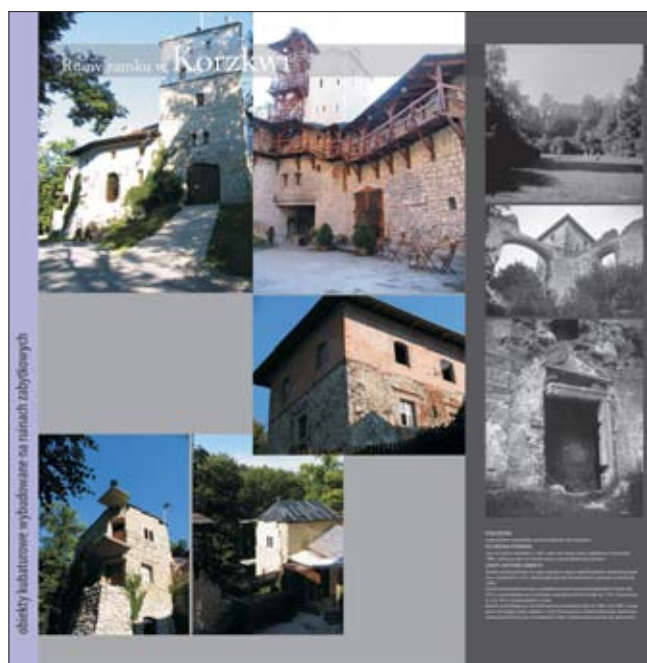
„ZAMKI, GRODY, RUINY – WALORYZACJA I OCHRONA” Międzynarodowa konferencja, Ciechanowiec, 22-24 października 2009 r.

W dniach 22-24 października 2009 r. w Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu odbyła się międzynarodowa konferencja „Zamki, grody, ruiny – waloryzacja i ochrona”

oraz Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu.

W konferencji udział wzięli uczestnicy z Polski, Ukrainy, Białorusi i Litwy, w tym przedstawiciele ICOMOS-u, KOBiDZ-u, ROBiDZ-ów,

Głównym tematem sesji były problemy ochrony zabytków obronnych w dobie komercjalizacji i modernizacji. Cykl odczytów i towarzyszących im dyskusji podzielony został na cztery zasadnicze zagadnienia:

1-4. Niektóre z plansz wystawy „Ruiny zamków średniowiecznych – waloryzacja i ochrona” towarzyszącej konferencji. Proj. M. Rymkiewicz.

1-4. Some of the plates from the exhibition "Ruins of mediaeval castles – valorisation and protection" accompanying the conference. Design: M. Rymkiewicz.

poświęcona podsumowaniu prac nad zasadami waloryzacji oraz postępowania konserwatorskiego z zamkami, grodami i ruinami zamków. Jej organizatorami były Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego i Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS w współpracy z Krajowym Ośrodkiem Badań i Dokumentacji Zabytków

służb ochrony zabytków, środowisk naukowych, instytucji kulturalnych oraz władz samorządowych. Stanowiła ona kontynuację cyklu spotkań poświęconych tematyce ochrony zabytkowych ruin i zamków, zainicjowanego w 2005 r. W jego ramach odbyły się dotąd: konferencje: „Ruina żywa” (Jano-wiec 2005 r.), „Trwała ruina – problemy utrzymania i adaptacji” (Lublin 2006 r.), „Zabytki architektury obronnej – ochrona, zagospodarowanie, zarządzanie” (Srebrna Góra 2006 r.), „Ochrona zabytków architektury obronnej – teoria a praktyka” (Działdowo 2007 r.) oraz „Ruiny zabytków sakralnych – ochrona i adaptacja do nowych funkcji” (Gubin 2008 r.).

problematyka ochrony tej grupy zabytków z perspektywy teorii oraz aspektów prawnych, koncepcje też ochrony oparte na waloryzacji obiektów, koncepcje rewaloryzacji zabytków obronnych na konkretnych przykładach oraz aspekty ekonomiczne i społeczne w ochronie zabytków.

Szczególny nacisk położony został na kwestie ochrony tych historycznych ruin zamków, które są obecnie narażone na niebezpieczeństwo nieodwracalnych przekształceń i zniszczeń związanych z presją ekonomiczną oraz działalnością inwestorską. Zaprezentowano stan zasobu, charakterystykę zagrożeń, metody ochrony, kryteria oceny wartości

obiektów, a także konkretne przykłady działań w nich realizowanych. Zastanawiano się również nad aktualnością idei trwałej ruiny (tutaj ICOMOS jednoznacznie potwierdził swoje stanowisko) oraz dopuszczalnymi granicami ingerencji w oryginalną substancję zabytków.

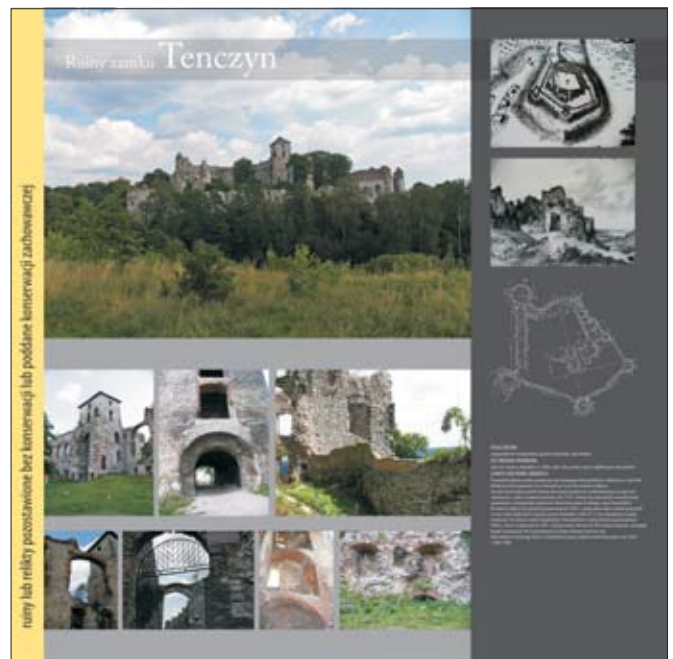
W podsumowaniu wskazano na konieczność dokładnego zbada-

nia i weryfikacji zasobu zabytkowych obiektów obronnych. Postulowane jest opracowanie modelowych analiz historycznych i typologii ruin, a także teorii związanej z działaniami konserwatorskimi przy historycznych ruinach. W celu ich ochrony zainicjowano również stworzenie dokumentu nazwanego roboczo Kartą Ochrony Zabytków, który mógłby w przyszłości zostać

rozpropagowany w środowisku konserwatorskim i stanowić podstawę przy wydawaniu decyzji negujących odbudowę zamków.

Konferencji towarzyszyła przygotowana przez KOBiDZ wystawa „Ruiny zamków średniowiecznych – waloryzacja i ochrona”.

Agnieszka Olczyk

”CASTLES, STRONGHOLDS, RUINS – VALORISATION AND PROTECTION”

International Conference, Ciechanowiec, 22-24 October 2009

An international conference on “Castles, Strongholds, Ruins – Valorisation and Protection” took place in 22-23 October at the Rev. Krzysztof Kluk Museum of Agriculture in Ciechanowiec. The organisers of the meeting, which summed up work on the principles of the valorisation and conservation of the titular historical monuments, were the Marshal’s Office of the Voivodeship of Podlasie and the ICOMOS Polish Committee together with the National Heritage Board of Poland and the Rev. Krzysztof

Kluk Museum of Agriculture in Ciechanowiec.

The conference was attended by participants from Poland, Ukraine, Belarus and Lithuania, including representatives of ICOMOS, the National Heritage Board of Poland, and assorted Regional Centres for the Protection of Historical Monuments, services dealing with the protection of historical monuments, scientific milieus, cultural institutions and self-government authorities. The presented event was a continuation

of a cycle of meetings on the protection of historical ruins and castles, initiated in 2005. The main discussed theme was the protection of movable monuments at a time of commercialisation and modernisation. Many such monuments face the threat of irreversible deformation and damage associated with economic pressure and investments. Attention was also drawn to the necessity of a precise examination and verification of the resource of historical defensive monuments.

ZGROMADZENIE OGÓLNE PAŃSTW STRON KONWENCJI ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO

Paryż, 23-28 października 2009 r.

W dniach 23-28 października 2009 r. w siedzibie UNESCO w Paryżu miało miejsce Zgromadzenie Ogólne Państw Stron Konwencji Światowego Dziedzictwa UNESCO z 1972 r. Jego uczestnicy spotykają się raz na dwa lata podczas Konferencji Generalnej UNESCO i podejmują decyzje dotyczącą wysokości składek na Fundusz Światowego Dziedzictwa oraz wybierają nowych członków Komitetu Światowego Dziedzictwa.

Zgromadzenie Ogólne przyjęło rezolucję wprowadzającą zmiany w systemie wyborczym do Komitetu. Jej treść jest w dużej mierze kompromisem wypracowanym przez otwartą grupę roboczą ustanowioną w trakcie poprzedniego spotkania w 2007 r. Przede wszystkim utrzymano jedno miejsce zarezerwowane dla kraju, który nie ma dobra na Liście Światowego Dziedzictwa oraz wprowadzono

miejsce zarezerwowane dla grupy elekcyjnej, która jest zagrożona brakiem swojego reprezentanta w Komitecie.

Tegoroczne wybory przebiegały zgodnie z przyjętymi nowymi zasadami. Do Komitetu weszło 12 nowych krajów spośród 31, które zgłosiły swoją kandydaturę do tegorocznych wyborów: Zjednoczone Emiraty Arabskie, Federacja Rosyjska, Szwajcaria, Francja, Kambodża, RPA, Tajlandia, Estonia, Etiopia, Irak, Mali, Meksyk. Kraje te dołączyły do Australii, Bahrajnu, Barbados, Brazylii, Chin, Egiptu, Jordanii, Nigerii i Szwecji, tworząc razem Komitet składający się z 21 członków. Komitet Światowego Dziedzictwa jest odpowiedzialny za realizację Konwencji. W czasie mandatu trwającego maksymalnie sześć lat członkowie Komitetu we współpracy z organizacjami doradczymi i Centrum Światowego

Dziedzictwa m.in. monitorują stan miejsc znajdujących się na Liście Światowego Dziedzictwa i decydują o nowych wpisach.

W trakcie Zgromadzenia Ogólnego miała także miejsce dyskusja dotycząca przyszłości Konwencji Światowego Dziedzictwa UNESCO w związku ze zbliżającą się 40. rocznicą oraz wyzwaniem wynikającym z jej globalnego charakteru. Dyskusja będzie kontynuowana i ma doprowadzić do określenia priorytetów i opracowania planu działań strategicznych na najbliższe lata. Warto podkreślić fakt, że po raz pierwszy w historii Konwencji dyskusja nad jej przyszłością odbywa się w gronie wszystkich państw, które do niej przystąpiły i chcą mieć wpływ na jej dalsze losy.

Katarzyna Piotrowska-Nosek

GENERAL ASSEMBLY OF STATES PARTIES TO THE UNESCO CONVENTION CONCERNING THE PROTECTION OF THE WORLD CULTURAL AND NATURAL HERITAGE

Paris, 23-28 October 2009

The General Assembly of the States Parties to the Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage took place at the UNESCO headquarters in Paris on 23-28 October. Its participants meet every two years at a UNESCO General Assembly to make decisions concerning the dues for the World Heritage Fund and to elect new members of the World Heritage Committee.

The General Assembly passed a resolution introducing changes

into the Committee voting system. This year's election was held in accordance with the newly accepted principles. The Committee is now composed of 12 new countries: the United Arab Emirates, the Russian Federation, Switzerland, France, Cambodia, the Republic of South Africa, Thailand, Estonia, Ethiopia, Iraq, Mali and Mexico. For the duration of a mandate, which lasts for a maximum of six years, the Committee members, cooperating with advisory organisations and the World Heritage

Centre, monitor the state of sites on the World Heritage List and decide about new entries.

The General Assembly also discussed the future of the UNESCO World Heritage Convention in connection with its coming 40th anniversary and the challenges stemming from its global character. It is worth stressing that for the first time in the history of the Convention the debate about its future involved all the states which had signed it and which wish to have impact upon its progress.